

KHOA NGÔN NGỮ ANH – MỘT NĂM NHÌN LẠI: SỰ KHỞI ĐẦU CỦA NHỮNG GIÁ TRỊ

GVC. Trần Anh Thơ *

Với tinh thần giữ lửa trong lòng và truyền ngọn lửa ấy cho mọi thành viên trong một khoa hơn bốn mươi người của Chủ nhiệm khoa PGS.TS. Phan Văn Quế, một năm qua Khoa Ngôn ngữ Anh Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội đã có những bước khởi đầu như một giá trị cốt lõi của mình. Đó là nâng cao chất lượng dạy và học, kiện toàn các tổ bộ môn như những chiến binh xung trận, chức năng hóa trách nhiệm của mỗi Phó Chủ nhiệm và đổi mới nghiên cứu hàn lâm và nghiên cứu ứng dụng. Với tinh thần tích cực, chủ động của Ban lãnh đạo, cả Khoa trở thành một tập thể đam mê và sáng tạo, hành động và thiết thực, có sức lan tỏa rộng, sâu được người học đón nhận và chuyển biến, hòa nhập. Động lực đó trở thành một niềm hy vọng, một ý chí, một định hướng rõ rệt, dẫn dắt Khoa Ngôn ngữ Anh có bước đi kỳ vọng về miền tương lai sáng sủa.

Về **chất lượng**, Khoa Ngôn ngữ Anh tập trung vào đổi mới tư duy và phương pháp giáo dục, nghiên cứu lý thuyết đề ưu tiên nghiên cứu ứng dụng, rèn luyện kỹ năng sư phạm, kỹ năng nghề, ưu tiên kỹ năng thực hành công tác xã hội, năng lực nghiên cứu giáo dục gắn với đời sống xã hội và năng lực phát triển nghề nghiệp bắt đầu từ sự tự thân chuyên đổi của mỗi thầy, cô giáo để tạo ra sự lan tỏa tới người học, trong đó lấy truyền dạy kiến thức, gia tăng năng lực tiếp thu, năng lực hiểu biết và kỹ năng sống, kỹ năng

thiện nguyện công tác xã hội thông qua các hoạt động dã ngoại và chuyên đề kinh tế - xã hội; thông qua các đề tài nghiên cứu của thầy và trò về giảng dạy, học tập, về khám phá nét đặc trưng của ngôn ngữ, những điều thú vị của ngôn ngữ qua lăng kính của người dạy và người học; thông qua việc đưa các giáo trình và học liệu mới, hiện đại vào môi trường dạy nghề ngôn ngữ và kỹ năng ngôn ngữ - sản sinh, tái tạo, mô phỏng, biểu đạt và giao tiếp ngôn ngữ [một tập hợp giáo trình đã và đang biên soạn, như giáo trình **Dịch cơ bản** của PGS. TS. Nguyễn Đăng Sửu, giáo trình **Các vấn đề thiết yếu của Ngữ pháp tiếng Anh** của PGS. TS. Võ Đại Quang, **Những nét đặc trưng của Văn hóa Anh - Mỹ** của PGS. TS. Phan Văn Quế (chủ biên) và **Phương pháp giảng dạy tiếng Anh hiện đại** của TS. Nguyễn Ngọc Hùng,...]. Những mảng màu ấy là sự khởi đầu của những giá trị cốt lõi rất đáng ghi nhận ở Khoa Ngôn ngữ Anh trong năm học qua với tinh thần nghiên cứu hàn lâm và ứng dụng tích hợp khả thi với công nghệ thông tin trong chu trình trực tuyến E-learning.

Từ những cảm thụ, nhận thức được dung dưỡng và thực tế đời sống đã cảm hóa người học tự đổi mới tư duy học tập và hành động – học và hành. Học cái cần, học kỹ nhớ lâu, vận dụng được. Được sự dìu dắt của thầy cô, các em chủ động nghiên cứu các vấn đề về ngôn ngữ, về từ loại, thành tố từ, cấu trúc từ, các từ

* Phó Chủ nhiệm Khoa Ngôn ngữ Anh,
Trường Đại học KD&CN Hà Nội.

phái sinh, hoạt động từ, ngữ đoạn tiếng Anh - cụm danh ngữ, cụm tính ngữ và cụm trạng ngữ trong văn bản, v.v. Những bài tập thực hành đó như một hành trang cho những chuyến đi dài ngày sau này của các em với tinh thần học suốt đời Always learning. Các cuộc tập dượt này đã khơi dậy nội lực và phong cách nghiên cứu và bản lĩnh của từng cá nhân.

Trăm hoa đua nở. Thầy có việc thầy, trò có việc trò. Thầy trò cùng hướng tới những giá trị chất lượng của một đơn vị biết tập hợp và khơi dậy lòng nhiệt tình của nguồn nhân lực – biết nghĩ, biết tổ chức cùng hợp tác, cùng phối hợp để mưu nghiệp lớn cho một chiến lược giáo dục - đào tạo lâu dài. Thành công đó để lại niềm tin cho người học về sự trưởng thành của một đơn vị có tiềm lực trí tuệ và kỹ năng nghề, có ý chí và dám hành động để vượt qua những rào cản dịch bệnh Covid-19. Từ những đổi mới tư duy về quản lý, về đào tạo lý thuyết - thực hành, tư duy - hành động, học - hành, thiết thực - cụ thể, đơn giản – hiệu quả chất lượng - thực tiễn của người lãnh đạo, kỹ năng nghề và nhận thức - hiểu biết của các thầy, cô giáo được nâng cao, có phẩm chất đạo đức nghề nghiệp, có tinh thần trách nhiệm trong công việc, có ý chí, nghị lực và năng động sáng tạo. Sự lan tỏa ấy như một sắc xuân đầy dư vị của học thuật và tác nghiệp nghề của Khoa Ngôn ngữ Anh.

Về **tổ chức**, Khoa Ngôn ngữ Anh lấy sự kiện toàn các tổ bộ môn làm điểm nhấn trong các hoạt động bứt phá về đào tạo hàn lâm, nghiên cứu học thuật và nghiên cứu ứng dụng. Đây là nỗ lực đổi mới cụ thể, thiết thực và hiệu quả. Tổ bộ môn trở thành hạt nhân của sự phát triển bền và vững, có chiều sâu và tầm nhìn, mục tiêu và mục đích phát triển, có biện pháp và chiến lược phát triển qua từng thời kỳ

và giai đoạn, v.v. Việc kiện toàn này làm thay đổi vai trò, vị trí, tầm nhìn, năng lực, trách nhiệm và bản lĩnh lãnh đạo của cán bộ. Sự dịch chuyển cơ cấu này nhằm đáp ứng tư duy đổi mới đào tạo và giáo dục của Khoa Ngôn ngữ Anh, cho thấy những người lãnh đạo của Khoa có kỹ năng thích ứng và sáng tạo trong môi trường làm việc cụ thể. Việc kiện toàn này đòi hỏi người lãnh đạo Tổ bộ môn phải có kỹ năng mềm, sáng tạo khi điều hành công việc trong một môi trường cụ thể. Như vậy, tính cấp bách của cán bộ Tổ bộ môn phải nhanh nhạy, nắm bắt và nhạy cảm trước những yêu cầu của giáo dục và đào tạo, yêu cầu về tính thích ứng của xã hội và giáo dục, người học và người dạy, giáo trình và giảng viên, giáo trình và sinh viên, tính hàn lâm của giáo trình và tính thực tiễn của người hành động. Hàng loạt công việc đặt ra trước người lãnh đạo Tổ bộ môn. Công việc này là một thách thức nhưng cũng là cơ hội rèn nghề của các Tổ bộ môn. Hơn bao giờ hết, các Tổ bộ môn không ngừng phát huy sức mạnh tiềm ẩn của mình [như Tổ Thực hành tiếng, Tổ Từ vựng – ngữ pháp, Tổ Văn hóa Anh - Mỹ, Tổ Văn học Anh - Mỹ, Tổ Phương pháp giảng dạy, Tổ Dịch thuật, Tổ Quản trị giáo dục,...]. Khóa lấp điều này, về cơ bản, đội ngũ giảng viên của Khoa Ngôn ngữ Anh đã đạt chuẩn trình độ đào tạo, trong đó, một phần đáng kể đã đạt trình độ trên chuẩn, vững về chuyên môn, sáng về đạo đức, trách nhiệm trước cộng đồng, nỗ lực phấn đấu để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của nền giáo dục hiện đại. Rõ ràng, ở đây có sự hy sinh nhỏ bé liên tục của các thầy, cô trong Khoa Ngôn ngữ Anh. Điều đó làm nên cốt cách và giá trị của một khoa có đất lành, quê thói.

Về **quản lý**, Chủ nhiệm Khoa Ngôn ngữ Anh là người có tầm nhìn và biết

khơi dậy giá trị riêng của mỗi thành viên trong Ban lãnh đạo Khoa, đó là sự hiểu biết, bản lĩnh và sáng tạo để phát huy nội lực một cách thiết thực và hiệu quả cho giáo dục và vì giáo dục. Những giá trị ấy sẽ tạo dựng nên sự phát triển vững vàng của mỗi cá nhân. Mỗi thành viên phải có trách nhiệm đào tạo người dạy theo định hướng phát triển năng lực, có đủ năng lực và phẩm chất, hiểu biết và sức mạnh trí tuệ đối mặt với những thách thức của xã hội, trước nhất là những đòi hỏi khắt khe của nền giáo dục hiện đại. Như vậy phải là những cán bộ có tâm và có tầm. Có tầm là lao động hành xử cho nhân văn, sự phạm, mô phạm và bản lĩnh trước sóng to gió lớn của nền giáo dục. Có tâm là lao động không vụ lợi, luôn lấy tình thương yêu con người là lẽ sống và bao dung con người trước những bất cập về lối sống, về đạo đức và về học tập. Thật cảm động khi nói rằng, trái tim nhân hậu làm nên ngọn lửa ấm cho mỗi cuộc đời! Công việc ấy được Chủ nhiệm Khoa Ngôn ngữ Anh quy chuẩn theo năng lực, theo trình độ, theo yêu cầu cụ thể và lâu dài, theo cái riêng và cái chung, cái thiết yếu và cái quan trọng, việc tiện ích và thiết yếu,... Quản lý theo *rating* đánh giá và theo *grading* cấp độ như thể của vị Trưởng khoa đã làm nên danh phận và phát huy các giá trị riêng của mỗi người, tạo nên sự phấn khích và tinh thần chủ động tích cực, sáng tạo của mỗi thành viên trong Ban lãnh đạo khoa. Chính vì thế mà tập thể lãnh đạo Khoa Ngôn ngữ Anh là một tập thể *Strive for Progress*. Nỗ lực để tăng tiến mà không mấy may vụ lợi. Chinh vì chức năng hóa trách nhiệm mà nó định hướng cho sự thay đổi chính sách quản lý giáo dục và đào tạo, định hướng và xem xét lại nội dung chương trình và phương pháp dạy và học tiếng Anh chuyên ngữ của Khoa

Ngôn ngữ Anh trước thách thức của xã hội và giáo dục hiện đại – giáo dục người công dân toàn cầu, trong đó tiếng Anh có vị thế quan trọng trong quy chuẩn. Điểm sáng xuyên suốt sự dịch chuyển này là nhu cầu gia tăng về kiến thức, về kỹ năng nghề, về hiểu biết xã hội và ngôn ngữ, về yêu cầu và xã hội và lợi ích cá nhân qua các chương trình thiện nguyện và hoạt động cộng đồng. Quả thật, tinh thần đó là luồng gió mới có sức lan tỏa và lay động lớn lao đến từng tâm khảm mỗi giáo viên Khoa Ngôn ngữ Anh trong năm qua.

Cứ nhìn vào danh sách nghiên cứu sinh của Khoa Ngôn ngữ Anh hôm nay đủ thấy lòng say mê hướng tới tầm cao của trí tuệ và sự hiểu biết về nghề và nghiệp của thầy cô giáo Khoa Ngôn ngữ Anh, như cô Trần Thị Tuyết, thầy Nguyễn Đình Hưng, thầy Phạm Ngọc Tuấn, cô Đinh Thị Hương, cô Mai Thị Lộ Oanh, cô Phạm Thị Thu Hà, thầy Lương Bá Hùng, cô Nguyễn Thị Xuân. Không lâu nữa, Khoa Ngôn ngữ Anh sẽ là nơi quy tụ ản danh của nhiều phó giáo sư và tiến sĩ, làm nên diện mạo riêng và giá trị riêng của một Khoa chuyên ngữ. Nói như thế để nhắc nhở sức mạnh còn tiềm ẩn trong mỗi con người của Khoa Ngôn ngữ Anh, của Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội. Nói như thế là để khẳng định những công việc mà Khoa Ngôn ngữ Anh đã làm một năm qua là hiện thực hóa sứ mạng và mục tiêu đào tạo của Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội trong chuỗi hoạt động giáo dục và đào tạo con người xã hội Việt Nam hiện đại và hướng chuẩn Công dân thế giới.

Về **nghiên cứu hàn lâm và nghiên cứu ứng dụng**, trong đó có ưu tiên ứng dụng công nghệ thông tin trong học trực tuyến, Khoa Ngôn ngữ Anh đặt cho mình một sứ mạng quan trọng ấy. Nghiên cứu

đề ứng dụng, học và hành, lý luận và thực tiễn, say mê và hiện thực hóa, nghĩ điều lớn lao - think global, hành động cụ thể - act local. Sản phẩm là kết quả của nghiên cứu và ứng dụng thực tiễn. Các đề tài nghiên cứu trong năm qua hướng vào hiện thực hóa sức mạnh trí tuệ, như **Mối quan hệ giữa động cơ và kết quả học tập của sinh viên** do ThS. Nguyễn Văn Tùng làm Chủ nhiệm đề tài, **Phương pháp phản hồi và sửa lỗi cho sinh viên trong lớp học kỹ năng viết tiếng Anh tại Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội** do ThS. Nguyễn Thị Tình làm Chủ nhiệm đề tài, **Tính tự chủ trong dạy và học tiếng Anh tại Khoa Ngôn ngữ Anh trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội: Thực trạng và Giải pháp** do ThS. Lương Bá Hùng làm Chủ nhiệm đề tài. Điểm sáng của mỗi đề tài là ở giá trị thử nghiệm và nghiệm thu. Nghiên cứu - phân tích - đối chiếu - so sánh và hiện thực hóa từng bậc và từng cấp độ theo tiến độ lô-gic, hợp lý và hệ thống dưới sự kiểm chứng thực nghiệm thực tế và đối thoại để hoàn tất chu trình nghiên cứu và nghiệm thu đề tài. Cụ thể ấy làm cho mỗi đề tài hiện thực hóa kết quả từng bước. Sản phẩm trình làng năm qua là một **Kỷ yếu 2020** [bản tiếng Anh], một tập hợp 12 bài nghiên cứu hàn lâm và nghiên cứu ứng dụng trong dạy và học tiếng Anh của Khoa Ngôn ngữ Anh. Nhìn vào đó có thể thấy hồn cốt, phong độ và tư chất của Khoa Ngôn ngữ Anh, mỗi người một vẻ mười phen vẹn mười.

Về **ứng dụng công nghệ thông tin**, Khoa đã có dự án giảng dạy trực tuyến trình Ban Giám hiệu nhà trường, đồng thời tích cực triển khai áp dụng hệ thống bài tập online cho sinh viên các khóa 22, 23, được sinh viên ủng hộ, tham gia đông

đủ và phấn khích. Bài tập trên hệ thống được lấy từ sách nguồn *My EnglishLab*, nên giảng dạy sinh động và hiệu quả. Tiếp đến là sinh viên các khóa 24 và 25 được tiếp cận giáo trình *Speak out* bản gốc có hệ thống bài tập online của Pearson. Thời điểm dịch bệnh Covid-19, Khoa đã tổ chức tập huấn cho giảng viên và sinh viên các khóa 22- 23 -24 sử dụng phần mềm zoom, chuyển từ việc học trên lớp sang học trực tuyến kịp thời, tiếp nối lộ trình đào tạo theo đúng kế hoạch giảng dạy của trường; bảo đảm chất lượng và thời gian đào tạo - thực tập và bảo vệ luận văn tốt nghiệp. Hiện nay, Khoa Ngôn ngữ Anh đang triển khai kết hợp học tại lớp với phần bài tập về nhà được số hóa của Pearson [My EnglishLab]. Việc thử nghiệm môn học này cũng cho một kết quả khích lệ - tiện ích và hiệu quả, chất lượng và hiện thực số hóa từng bước ở Khoa Ngôn ngữ Anh với từng môn học tư liệu và giáo trình cho phép. Như thế cũng là một nỗ lực rất đáng trân trọng bởi sự nhiệt tình, dám nghĩ, dám làm của các thầy, cô và cán bộ công nghệ thông tin trong Khoa, thầy Nguyễn Ngọc Quang. Đã đi thì đi cho tới đích. Giếng nước nhiều thì nước luôn được trong.

Lời kết

Sau hết của một bài viết là, nếu bạn thay đổi được cách suy nghĩ của mình, biết trân trọng nội tâm của mình, biết trân trọng tâm hồn của tri âm, biết vận động người cùng tu thân dưỡng trí, coi cuộc sống cộng đồng là một tập hợp của tấm lòng thiện nguyện, lấy Nhân làm Quả, lấy Tâm làm Tầm, lấy Hạnh phúc người đời là Hạnh phúc của chính mình, thì việc khó mấy cũng thành. Chính Khoa Ngôn ngữ Anh đã để lại dấu ấn ấy trong lòng mỗi thầy, cô giáo và cán bộ trong Khoa sau một năm nhìn lại./.